

HỌC VIỆN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA HỒ CHÍ MINH

TẠ VĂN SANG

**XÂY DỰNG LỐI SỐNG CHO SINH VIÊN
CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC Ở ĐỒNG BẰNG SÔNG CỬU LONG
HIỆN NAY THEO TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH**

TÓM TẮT LUẬN ÁN TIẾN SĨ

NGÀNH: HỒ CHÍ MINH HỌC

Mã số: 9310204

HÀ NỘI - 2025

**Công trình được hoàn thành tại
Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh**

Người hướng dẫn khoa học: 1. PGS.TS. Lý Việt Quang

2. PGS.TS. Đinh Xuân Lý

Phản biện 1: PGS.TS. Nguyễn Văn Thế

Học viện Chính trị, Bộ Quốc phòng

Phản biện 2: PGS.TS. Đỗ Xuân Tuất

Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh

Phản biện 3: PGS.TS. Mai Đức Ngọc

Học viện Báo chí và Tuyên truyền

**Luận án được bảo vệ trước Hội đồng chấm luận án cấp học viện
hợp tại Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh**

vào hồi 14 giờ 00 ngày 06 tháng 9 năm 2025

**Có thể tìm hiểu luận án tại: Thư viện Quốc gia
và Thư viện Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh**

MỞ ĐẦU

1. Lí do chọn đề tài

Sinh viên là một lực lượng xã hội to lớn, được đào tạo, học tập ở trường lớp một cách chính quy, bài bản, góp phần quan trọng cùng lực lượng thanh niên nói chung là chủ nhân tương lai của đất nước, kế tục xứng đáng sự nghiệp cách mạng của các thế hệ cha anh. Qua các thời kì cách mạng, sinh viên luôn nhận được sự quan tâm, giáo dục, bồi dưỡng từ Chủ tịch Hồ Chí Minh, Đảng, Nhà nước và toàn xã hội. Do đó, nhiều thế hệ sinh viên Việt Nam sau khi được học tập và rèn luyện tại các nhà trường đã khẳng định được phẩm chất và tài năng, nỗ lực phấn đấu, cống hiến cho sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Với vai trò to lớn của thanh niên, trong đó có một bộ phận quan trọng là sinh viên, Hồ Chí Minh cho rằng cần phải đào tạo, bồi dưỡng họ thành những người vừa “hồng” vừa “chuyên”, đặc biệt là “phải thay đổi triệt để những nếp sống, thói quen, ý nghĩ và thành kiến có gốc rễ sâu xa hàng ngàn năm” bằng những biện pháp phù hợp hướng đến xây dựng lối sống có lí tưởng, đạo đức, kết hợp hài hòa các giá trị truyền thống dân tộc và tinh hoa văn hóa nhân loại.

Nghị quyết số 29-NQ/TW ngày 4/11/2013 của Ban Chấp hành Trung ương về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo, đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế thẳng thắn chỉ ra những hạn chế, trong đó có việc “chưa chú trọng đúng mức việc giáo dục đạo đức, lối sống và kỹ năng làm việc”. Vì vậy, Nghị quyết đề ra nhiệm vụ, giải pháp là phải đổi mới chương trình nhằm phát triển năng lực và phẩm chất người học, hài hòa đức, trí, thể, mỹ; dạy người, dạy chữ và dạy nghề. Đồng thời, chú trọng giáo dục nhân cách, đạo đức, lối sống, tri thức pháp luật và ý thức công dân. Tập trung vào những giá trị cơ bản của văn hóa, truyền thống và đạo lí dân tộc, tinh hoa văn hóa nhân loại, giá trị cốt lõi và nhân văn của chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh... Vấn đề xây dựng đạo đức, lối sống của thanh niên sinh viên còn tiếp tục được đặt ra trong Chỉ thị số 42-CT/TW ngày 24/3/2015 của Ban Bí thư về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác giáo dục lí tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống văn hóa cho thế hệ trẻ giai đoạn 2015-2030 và trong Chỉ thị số 31/CT-TTg ngày 4/12/2019 của Thủ tướng Chính phủ về tăng cường giáo dục đạo đức, lối sống cho học sinh, sinh viên.

Qua gần 40 năm đổi mới, sinh viên được học tập và rèn luyện trong môi trường ngày càng hiện đại. Tuy nhiên, trong bối cảnh toàn cầu hóa và cơ chế thị trường, sinh viên phải đối mặt với nhiều cám dỗ và tác động tiêu cực dẫn đến việc sống gấp, sống thực dụng, coi trọng đồng tiền, vật chất; thiếu lí tưởng, xa rời truyền thống văn hóa tốt đẹp của dân tộc; thiếu tính kỉ luật, trách nhiệm trong lao động; thiếu đạo đức nghề nghiệp, liêm chính; không muốn học tập, phấn đấu; thiếu trách nhiệm trong tình bạn, tình yêu;

dựa dẫm, ỷ lại vào người thân; cá nhân, ích kỷ; tệ nạn xã hội và vi phạm pháp luật;... Một số thanh niên sinh viên còn bị các thế lực thù địch lôi kéo, kích động chống phá sự nghiệp cách mạng của Đảng và dân tộc. Điều này không chỉ làm suy thoái đạo đức, lối sống của xã hội mà còn làm ảnh hưởng đến đạo đức, lối sống sinh viên.

Ở khu vực đồng bằng sông Cửu Long, mặc dù đã có nhiều cố gắng trong việc quán triệt quan điểm, chính sách của Đảng, Nhà nước và vận dụng sáng tạo tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng lối sống, góp phần vào xây dựng người học toàn diện, song các trường đại học trong khu vực đồng bằng sông Cửu Long vẫn còn tình trạng: Một bộ phận sinh viên chưa tích cực trong học tập, rèn luyện, lười lao động, có biểu hiện lối sống thực dụng, hưởng thụ, đua đòi, thiếu văn hóa, quan hệ tình bạn, tình yêu lệch lạc; ngại khó, ngại khổ trong tham gia các hoạt động xung kích, tình nguyện vì cộng đồng. Những hạn chế này vẫn đang diễn biến theo chiều hướng phức tạp, rất cần những định hướng và giải pháp hiệu quả để xây dựng lối sống cho sinh viên từ phía các chủ thể nhằm xây dựng thế hệ sinh viên ưu tú, thực sự là chủ nhân tương lai của đất nước. Xây dựng lối sống tích cực cho sinh viên Việt Nam nói chung, trong đó có sinh viên các trường đại học ở đồng bằng sông Cửu Long, trở thành yêu cầu vừa mang tính cấp bách, vừa có ý nghĩa lâu dài đối với sự phát triển của đất nước và khu vực đồng bằng sông Cửu Long, đặc biệt là trong bối cảnh đất nước đang chuẩn bị bước vào kỷ nguyên phát triển mới.

Vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng lối sống vào xây dựng lối sống cho sinh viên các trường đại học ở đồng bằng sông Cửu Long sẽ góp phần quan trọng trong việc xây dựng cho sinh viên thế giới quan khoa học, nhân sinh quan cách mạng, các chuẩn mực đạo đức, lối sống, rèn luyện tác phong đúng đắn trong học tập, lao động, sinh hoạt, ứng xử; định hướng tư duy và hành động để sinh viên biết tự giác sống lành mạnh và sống có trách nhiệm hơn. Xây dựng lối sống cho sinh viên các trường đại học ở đồng bằng sông Cửu Long theo tư tưởng Hồ Chí Minh còn giúp sinh viên nhận diện và đối phó hiệu quả với sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống trong một bộ phận cán bộ, đảng viên và người dân trong xã hội hiện nay, không ngừng rèn luyện, tu dưỡng, trở thành lực lượng tiên phong trong xây dựng, phát triển, bảo vệ đất nước và vì một đồng bằng sông Cửu Long thịnh vượng, bền vững. Đặc biệt, vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh trong xây dựng lối sống cho sinh viên ở các trường đại học còn góp phần quan trọng trong việc định hướng, xây dựng hệ giá trị văn hóa, con người Việt Nam ở khu vực đồng bằng sông Cửu Long hiện nay. Vì thế, xây dựng lối sống cho sinh viên theo tư tưởng Hồ Chí Minh phải được xem là một nhiệm vụ rất quan trọng và cấp thiết của các chủ thể trong xã hội.

Xuất phát từ những đòi hỏi của thực tiễn và tầm quan trọng của vấn đề nêu trên, nghiên cứu sinh chọn vấn đề: “*Xây dựng lối sống cho sinh viên các*

trường đại học ở Đồng bằng sông Cửu Long hiện nay theo tư tưởng Hồ Chí Minh” làm đề tài Luận án Tiến sĩ ngành Hồ Chí Minh học.

2. Mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu

2.1. Mục đích

Trên cơ sở làm rõ nội dung tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng lối sống, thực tiễn xây dựng lối sống cho sinh viên các trường đại học ở đồng bằng sông Cửu Long, luận án đề xuất các phương hướng và giải pháp nhằm xây dựng lối sống cho sinh viên các trường đại học ở đồng bằng sông Cửu Long theo tư tưởng Hồ Chí Minh.

2.2. Nhiệm vụ

- Tổng quan tình hình nghiên cứu liên quan đến đề tài luận án, làm rõ những nghiên cứu liên quan và những vấn đề luận án cần tập trung nghiên cứu.

- Xây dựng khung lý thuyết cho đề tài luận án thông qua phân tích, luận giải các khái niệm cơ bản của đề tài và luận giải nội dung tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng lối sống.

- Đánh giá thực trạng xây dựng lối sống cho sinh viên các trường đại học ở đồng bằng sông Cửu Long từ năm 2013 đến năm 2025 và xác định những vấn đề đặt ra từ góc nhìn tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng lối sống.

- Phân tích những nhân tố tác động đến xây dựng lối sống sinh viên và đề xuất những phương hướng, giải pháp xây dựng lối sống cho sinh viên các trường đại học ở đồng bằng sông Cửu Long theo tư tưởng Hồ Chí Minh.

3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

3.1. Đối tượng nghiên cứu

Đối tượng nghiên cứu của luận án là tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng lối sống và sự vận dụng vào xây dựng lối sống cho sinh viên các trường đại học ở đồng bằng sông Cửu Long hiện nay.

3.2. Phạm vi nghiên cứu

- Phạm vi về nội dung: Luận án nghiên cứu mục đích, chủ thể, đối tượng, nội dung và biện pháp xây dựng lối sống theo tư tưởng Hồ Chí Minh; khảo cứu thực trạng xây dựng lối sống cho sinh viên các trường đại học ở đồng bằng sông Cửu Long; làm rõ thành tựu, hạn chế trên các mặt lao động, học tập, sinh hoạt và ứng xử của sinh viên theo tư tưởng Hồ Chí Minh; đề xuất một số phương hướng và giải pháp xây dựng lối sống cho sinh viên các trường đại học ở đồng bằng sông Cửu Long theo tư tưởng Hồ Chí Minh.

- Phạm vi về không gian: Luận án tiến hành nghiên cứu, khảo sát 9/17 trường đại học ở khu vực. Cụ thể: Trường Đại học An Giang, Trường Đại học Kiên Giang, Trường Đại học Cần Thơ, Trường Đại học Võ Trường Toản, Trường Đại học Đồng Tháp, Trường Đại học Trà Vinh, Trường Đại học Bạc Liêu, Trường Đại học Cửu Long, Trường Đại học Kinh tế - Công nghiệp Long An.

- Phạm vi về thời gian: Nghiên cứu thực trạng xây dựng lối sống cho sinh viên các trường đại học ở đồng bằng sông Cửu Long từ năm 2013 đến

năm 2025. Năm 2013 là năm Ban Chấp hành Trung ương ra Nghị quyết số 29-NQ/TW ngày 4/11/2013 về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước. Nghị quyết đã đề ra nhiệm vụ phải chú trọng xây dựng lối sống cho học sinh, sinh viên trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế. Năm 2013 cũng là năm bắt đầu thực hiện Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc Hội Sinh viên Việt Nam lần thứ IX nhiệm kỳ 2013-2018 - Đây là giai đoạn mở đầu cho việc xây dựng lối sống cho sinh viên một cách bài bản.

4. Cơ sở lí luận và phương pháp nghiên cứu

4.1. Cơ sở lí luận

Luận án được thực hiện trên cơ sở phương pháp luận duy vật biện chứng và duy vật lịch sử; quan điểm, đường lối của Đảng Cộng sản Việt Nam và phương pháp luận chính trị học, Hồ Chí Minh học về xây dựng lối sống cho sinh viên.

4.2. Phương pháp nghiên cứu

Luận án sử dụng các phương pháp: Phương pháp logic, phương pháp lịch sử và sự kết hợp với các phương pháp khác như: Thống kê, so sánh, điều tra xã hội học, tổng kết thực tiễn,... Các phương pháp được sử dụng phù hợp yêu cầu với từng nội dung của luận án. Cụ thể:

- Vận dụng phương pháp logic để xây dựng các khái niệm như: Lối sống, xây dựng lối sống, tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng lối sống và xây dựng lối sống cho sinh viên theo tư tưởng Hồ Chí Minh.

- Phương pháp lôgic được vận dụng để làm sáng tỏ nội dung tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng lối sống và khái quát thành lí luận; luận giải các vấn đề đặt ra và đề xuất giải pháp xây dựng lối sống cho sinh viên các trường đại học ở đồng bằng sông Cửu Long. Phương pháp lịch sử được vận dụng để làm rõ sự phát triển trong tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng lối sống và làm rõ thực trạng xây dựng lối sống cho sinh viên các trường đại học ở đồng bằng sông Cửu Long từ năm 2013 đến năm 2025. Đồng thời, luận án kết hợp phương pháp lịch sử và phương pháp lôgic để làm sáng tỏ nội dung và bản chất tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng lối sống.

- Phương pháp tổng kết thực tiễn, thống kê, so sánh được sử dụng để làm rõ thực trạng, thành tựu, hạn chế và những vấn đề đặt ra trong xây dựng lối sống cho sinh viên các trường đại học ở đồng bằng sông Cửu Long.

- Phương pháp điều tra xã hội học được sử dụng để thu thập thông tin liên quan đến XDLS cho sinh viên từ các đối tượng được khảo sát, phục vụ cho việc làm rõ thực trạng. Luận án đã chọn mẫu theo phương pháp ngẫu nhiên phân tầng tại 9/17 trường đại học trong khu vực và thực hiện điều tra bằng phiếu với 1103 sinh viên từ năm nhất đến năm thứ tư và 121 cán bộ, giảng viên. Phương pháp phỏng vấn sâu cũng được sử dụng để thu thập thông tin từ 6 đối tượng: 3 đối tượng là lãnh đạo nhà trường với tư cách chủ thể XDLS cho sinh viên và 3 đối tượng là sinh viên đang giữ chức vụ trong Đoàn

Thanh niên, Hội Sinh viên cấp trường - vừa với tư cách là chủ thể vừa với tư cách là đối tượng cần XDLS. Trên cơ sở đó đưa ra ý kiến tổng hợp, đánh giá.

5. Đóng góp mới của luận án

- Luận án xây dựng được khái niệm tư tưởng Hồ Chí Minh về XDLS, XDLS cho sinh viên theo tư tưởng Hồ Chí Minh; luận giải một cách hệ thống nội dung tư tưởng Hồ Chí Minh về XDLS.

- Đánh giá khách quan thực trạng XDLS cho sinh viên các trường đại học ở ĐBSCL giai đoạn 2013 - 2025, chỉ ra những thành tựu, hạn chế và nguyên nhân; xác định những vấn đề đặt ra trong XDLS cho sinh viên các trường đại học ở ĐBSCL.

- Từ tư tưởng Hồ Chí Minh về XDLS và thực tiễn XDLS cho sinh viên các trường đại học ở ĐBSCL, luận án đề xuất những phương hướng, giải pháp có tính khả thi góp phần nâng cao hiệu quả XDLS cho sinh viên các trường đại học ở ĐBSCL theo tư tưởng Hồ Chí Minh phù hợp với hoàn cảnh, điều kiện của đất nước và khu vực ĐBSCL hiện nay.

6. Ý nghĩa lí luận và thực tiễn của đề tài

6.1. Ý nghĩa lí luận

Kết quả nghiên cứu đề tài luận án góp phần làm sáng tỏ nội dung tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng lối sống và vận dụng vào thực tế các trường đại học ở đồng bằng sông Cửu Long. Đồng thời, cung cấp cơ sở khoa học cho việc xây dựng lối sống và tổ chức thực hiện xây dựng lối sống cho sinh viên trong thời gian tới.

6.2. Ý nghĩa thực tiễn

- Kết quả nghiên cứu đề tài luận án góp phần thiết thực vào việc nghiên cứu, học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh hiện nay.

- Kết quả nghiên cứu của đề tài luận án có thể dùng làm tài liệu phục vụ cho công tác giảng dạy các môn lí luận chính trị, đặc biệt là môn Tư tưởng Hồ Chí Minh ở các trường đại học, cao đẳng trong khu vực và cả nước.

- Kết quả nghiên cứu mới của đề tài luận án sẽ góp phần thúc đẩy việc xây dựng lối sống cho sinh viên các trường đại học ở đồng bằng sông Cửu Long ngày càng hiệu quả; giúp Đoàn Thanh niên và Hội Sinh viên các trường đại học ở khu vực có thêm cơ sở khoa học để xây dựng kế hoạch, chương trình hành động xây dựng lối sống cho sinh viên trong thời gian tới.

7. Cấu trúc của luận án

Ngoài phần mở đầu, kết luận, danh mục tài liệu tham khảo và phụ lục. Luận án được kết cấu thành 4 chương, 9 tiết.

CHƯƠNG 1

TỔNG QUAN TÌNH HÌNH NGHIÊN CỨU LIÊN QUAN ĐẾN ĐỀ TÀI LUẬN ÁN

1.1. TÌNH HÌNH NGHIÊN CỨU LIÊN QUAN ĐẾN ĐỀ TÀI

1.1.1. Những nghiên cứu liên quan đến tư tưởng Hồ Chí Minh về lối sống và xây dựng lối sống

Vấn đề lối sống và xây dựng lối sống, nhận được sự quan tâm của nhiều nhà khoa học, tiêu biểu như: Phạm Ngọc Anh, Mạch Quang Thắng, Trần Văn Giàu, Bùi Đình Phong, Vũ Khiêu, Nguyễn Thị Kim Dung... Tác giả các nghiên cứu đã đưa ra quan niệm về lối sống theo các góc độ khác nhau. Đặc biệt, lối sống được nhiều tác giả xem xét dưới góc độ là hoạt động sống, phương thức sống của cá nhân, một cộng đồng, một dân tộc gắn với những giai đoạn lịch sử nhất định. Nhiều tác giả cũng đã tiếp cận tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng lối sống trên các phương diện: Lao động, học tập, sinh hoạt, ứng xử. Đa số công trình cũng khẳng định giá trị lí luận và thực tiễn của tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng lối sống cũng như sự cần thiết phải xây dựng lối sống tốt đẹp, tiên bộ cho người Việt Nam.

1.1.2. Những nghiên cứu về xây dựng lối sống cho sinh viên

Nghiên cứu về xây dựng lối sống cho sinh viên được các học giả trong và ngoài nước quan tâm. Tiêu biểu như: Tạ Ngọc Tấn, Trần Kiều, Lưu Minh Văn, Hanaa Ghaleb Al-Amari, I. Assaf, Joshua Ebere Chukwuere... Các tác giả đã đưa ra khái niệm về lối sống, lối sống sinh viên; đặc điểm cơ bản, nội dung xây dựng lối sống cho sinh viên. Nhiều công trình cũng nêu bật sự cần thiết phải xây dựng, giáo dục lối sống cho sinh viên trong bối cảnh hiện nay. Bên cạnh đó, một số công trình đã phân tích và chỉ ra sự tác động của toàn cầu hóa, kinh tế thị trường, các phương tiện truyền thông, internet, mạng xã hội, tiêu dùng... đến lối sống, sức khỏe của sinh viên, đồng thời đề xuất phương hướng, giải pháp để xây dựng lối sống cho sinh viên.

1.1.3. Những nghiên cứu vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng lối sống

Nghiên cứu vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng lối sống nhận được nhiều sự quan tâm của các cấp bộ, ngành, trường học và nhiều nhà khoa học, nhà nghiên cứu. Có thể kể đến như: Doãn Thị Chín, Đỗ Quỳnh Hoa, Nguyễn Xuân Trung, Nguyễn Thành Trung... các công trình đã xuất phát từ tư tưởng Hồ Chí Minh về lối sống, xây dựng lối sống để vận dụng vào việc giáo dục, xây dựng lối sống cho sinh viên ở các viện, trường và đề xuất những giải pháp xây dựng lối sống cho sinh viên theo tư tưởng Hồ Chí Minh. Tuy nhiên, chưa có công trình nào nghiên cứu vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng lối sống vào xây dựng lối sống cho sinh viên các trường đại học ở đồng bằng sông Cửu Long theo tư tưởng Hồ Chí Minh.

1.2. KHÁI QUÁT KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU LIÊN QUAN ĐỀ TÀI VÀ NHỮNG VẤN ĐỀ CẦN TIẾP TỤC NGHIÊN CỨU

1.2.1. Khái quát kết quả nghiên cứu liên quan đến đề tài luận án

Qua nghiên cứu, đánh giá các công trình liên quan đến đề tài luận án, có thể khái quát những kết quả đạt được như sau:

Một là, các nghiên cứu từ nhiều cách tiếp cận khác nhau đã góp phần làm rõ vị trí, vai trò, nội dung và biện pháp xây dựng lối sống theo tư tưởng Hồ Chí Minh. Đặc biệt, hầu hết các tác giả đều đồng tình với quan điểm rằng: Hồ Chí Minh là người đặt nền móng cho việc xây dựng lối sống mới ở Việt Nam. Tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng lối sống đã trở thành cơ sở lí luận cho các nghiên cứu về xây dựng lối sống ở Việt Nam hiện nay. Cùng với đó, các công trình nghiên cứu còn chỉ ra sức hấp dẫn và sự lan tỏa của lối sống Hồ Chí Minh. Những giá trị trong tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng lối sống không chỉ định hướng xây dựng con người Việt Nam vừa “hồng”, vừa “chuyên” mà còn tạo nên sức hút đối với nhân loại tiến bộ.

Hai là, các công trình nghiên cứu về xây dựng lối sống cho sinh viên cũng đã chỉ ra nội dung xây dựng lối sống trên cơ sở tiếp cận các nhóm giá trị sống; các biện pháp xây dựng lối sống cho sinh viên, đồng thời nhấn mạnh việc xây dựng lối sống cho sinh viên là điều rất cần thiết để phát triển và hoàn thiện nhân cách sinh viên; giữ vững bản sắc văn hóa của dân tộc; xây dựng nguồn nhân lực chất lượng cao cho sự nghiệp công nghiệp hóa hiện đại hóa đất nước. Các công trình đã nhấn mạnh đến việc xây dựng lối sống luôn chịu sự tác động bởi nhiều yếu tố, các chủ thể cần quan tâm để tận dụng những mặt tích cực và đẩy lùi những tiêu cực từ sự tác động này.

Ba là, các công trình nghiên cứu đã luận giải tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng lối sống. Trên cơ sở đó, vận dụng vào nghiên cứu thực trạng tại các trường, học viện và đề xuất các phương hướng, giải pháp xây dựng lối sống cho học sinh, sinh viên, học viên. Các phương hướng và giải pháp xây dựng lối sống cho sinh viên theo tư tưởng Hồ Chí Minh được nêu ra trong các công trình về cơ bản là phù hợp với thực trạng xây dựng lối sống cho sinh viên ở một số địa phương và trường học. Tuy nhiên, đến nay chưa có công trình nào nghiên cứu một cách hệ thống, toàn diện và chuyên sâu tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng lối sống và vận dụng vào xây dựng lối sống cho sinh viên các trường đại học ở đồng bằng sông Cửu Long hiện nay dưới góc nhìn Hồ Chí Minh học. Vì vậy, đây là một “khoảng trống” trong nghiên cứu khoa học, cần được tiếp tục làm rõ.

1.2.2. Những vấn đề luận án cần tập trung nghiên cứu

Qua khảo cứu, đánh giá tình nghiên cứu liên quan đến đề tài luận án, nghiên cứu sinh xác định những vấn đề cần tập trung giải quyết như sau:

Một là, tập trung phân tích, luận giải một số vấn đề lí luận về XDLS cho sinh viên theo tư tưởng Hồ Chí Minh; nội dung tư tưởng Hồ Chí Minh về XDLS bao gồm: Mục đích, chủ thể, đối tượng, nội dung, biện pháp

XDLS. Đây là cơ sở lí luận để vận dụng vào XDLS cho sinh viên các trường đại học ở đồng bằng sông Cửu Long.

Hai là, trên nền tảng khung lí thuyết tư tưởng Hồ Chí Minh về XDLS, luận án sẽ đánh giá thực trạng XDLS cho sinh viên các trường đại học ở ĐBSCL hiện nay; làm rõ nguyên nhân của những thành tựu, hạn chế và xác định những vấn đề đặt ra trong XDLS cho sinh viên các trường đại học ở ĐBSCL giai đoạn từ năm 2013 đến năm 2025 từ góc nhìn tư tưởng Hồ Chí Minh.

Ba là, từ tư tưởng Hồ Chí Minh về XDLS, thực trạng XDLS cho sinh viên các trường đại học ở ĐBSCL và dự báo những nhân tố tác động đến XDLS cho sinh viên các trường đại học ở ĐBSCL, luận án đề xuất những phương hướng và giải pháp XDLS cho sinh viên các trường đại học ở ĐBSCL hiện nay.

CHƯƠNG 2

MỘT SỐ VẤN ĐỀ LÝ LUẬN VỀ XÂY DỰNG LỐI SỐNG CHO SINH VIÊN THEO TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH

2.1. MỘT SỐ KHÁI NIỆM CƠ BẢN

2.1.1. Xây dựng lối sống

- Lối sống

Lối sống là toàn bộ hoạt động sống và phương thức tiến hành hoạt động sống được một bộ phận lớn hoặc toàn thể nhóm, cộng đồng người chấp nhận và thực hành trong một khoảng thời gian và trong một điều kiện kinh tế - xã hội nhất định. Lối sống được thể hiện trên các phương diện cơ bản của đời sống: Từ lao động sản xuất đến sinh hoạt chính trị, văn hóa tinh thần và cách ứng xử giữa con người với con người, con người với tự nhiên. Lối sống có mối quan hệ chặt chẽ với nếp sống, lễ sống, phong cách. Dưới tác động của yếu tố kinh tế, văn hóa, điều kiện tự nhiên, xã hội, lối sống không đứng im mà luôn vận động, biến đổi. Sự vận động và biến đổi đó không phải lúc nào cũng theo chiều hướng tích cực mà có cả chiều hướng tiêu cực.

- Xây dựng lối sống

Xây dựng lối sống là quá trình tác động có định hướng của các chủ thể đến đối tượng trên cơ sở mục đích, nội dung, phương pháp đã xác định nhằm hình thành và phát triển lối sống tốt đẹp, phù hợp với chuẩn mực của tiến bộ xã hội, đồng thời làm cho lối sống đó trở thành phổ biến, được cá nhân và cộng đồng tự giác thực hiện trong các hoạt động sống và phương thức sống của mình.

2.1.2. Sinh viên và xây dựng lối sống sinh viên

Sinh viên là một bộ phận của thanh niên, phần lớn ở độ tuổi từ 18 đến 25, đã tốt nghiệp trung học phổ thông và đang học tại các trường đại học, cao đẳng. Sinh viên có những đặc trưng riêng về sinh lý, tâm lý, nhận thức, xã hội nên lối sống của họ cũng có sự khác biệt so với các bộ phận khác của thanh niên. Xây dựng lối sống cho sinh viên thực chất là một phương thức chuyển tải, lưu giữ và phát triển các giá trị tốt đẹp của dân tộc, tinh hoa văn hóa nhân loại trong sinh viên, làm cho sinh viên trở thành công dân tích cực, trở thành lớp người mang trong mình những giá trị sống tốt đẹp từ đó lan tỏa ra toàn xã hội. Xây dựng lối sống cho sinh viên hiệu quả sẽ góp phần khắc phục những hạn chế về lối sống trong bản thân họ và giảm thiểu các tác động tiêu cực từ các nhân tố bên ngoài tạo điều kiện để sinh viên hoàn thiện nhân cách. Do đó, xây dựng lối sống cho sinh viên phải là hoạt động có mục đích của các chủ thể giáo dục nhằm làm cho toàn bộ hoạt động sống và phương thức sống của sinh viên phù hợp với mục tiêu đào tạo của nhà trường và chuẩn mực của gia đình, xã hội đề ra.

2.1.3. Tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng lối sống

Tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng lối sống là hệ thống các quan điểm của Người về mục đích, chủ thể, đối tượng, nội dung và biện pháp xây dựng lối sống, nhằm xây dựng lối sống tích cực, tiến bộ cho con người Việt Nam xứng đáng là chủ nhân đích thực của đất nước, đồng thời góp phần tạo thành động lực to lớn của cách mạng Việt Nam trong đấu tranh giải phóng dân tộc và đi lên xây dựng chủ nghĩa xã hội. Tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng lối sống góp phần hình thành nền tảng tư tưởng của Đảng, soi đường cho Đảng và Nhân dân Việt Nam trong xây dựng lối sống văn hóa hiện nay.

2.1.4. Xây dựng lối sống cho sinh viên theo tư tưởng Hồ Chí Minh

Xây dựng lối sống cho sinh viên theo tư tưởng Hồ Chí Minh là quá trình các chủ thể sử dụng những cách thức phù hợp trong tổ chức thực hiện xây dựng lối sống cho sinh viên trên cơ sở vận dụng sáng tạo tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng lối sống nhằm hình thành và phát triển nhân cách sinh viên với lối sống tốt đẹp, phù hợp với các chuẩn mực của gia đình, nhà trường, xã hội, đáp ứng yêu cầu của sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Tổ chức xây dựng lối sống cho sinh viên theo tư tưởng Hồ Chí Minh một cách nghiêm túc sẽ giúp sinh viên phát triển một cách tự giác trong học tập và lao động, từ đó trở thành những công dân có trí tuệ và tâm hồn trong sáng, biết cách cống hiến vì lợi ích chung. Trước bối cảnh toàn cầu hóa ngày nay, sinh viên bị cuốn vào lối sống vật chất, tiêu cực hoặc thiếu định hướng thì việc học tập và thực hành tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng lối sống giúp sinh viên giữ vững được bản sắc văn hóa của dân tộc; nhận diện và giải quyết các vấn đề suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức và lối sống cũng như phát huy vai trò tiên phong của sinh viên trong sự nghiệp cách mạng. Đặc biệt, xây dựng lối sống cho sinh viên theo tư tưởng Hồ Chí Minh còn là sự khẳng định tư tưởng của Người với tư cách nền tảng tư tưởng, kim chỉ nam cho công tác xây dựng lối sống văn hóa hiện nay. Do vậy, đề việc xây dựng lối sống cho sinh viên theo tư tưởng Hồ Chí Minh đạt hiệu quả cần nhận thức đầy đủ tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng lối sống và biến nó thành động cơ mãnh liệt trong tư duy, tình cảm, ý chí của cả chủ thể lẫn đối tượng xây dựng lối sống. Đồng thời, cần cụ thể hóa nội dung xây dựng lối sống trong tư tưởng Hồ Chí Minh qua hành vi sống hàng ngày của sinh viên để lối sống, nếp sống văn minh, tiến bộ được hình thành và phát triển.

2.2. TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ XÂY DỰNG LỐI SỐNG

2.2.1. Mục đích, chủ thể và đối tượng xây dựng lối sống

2.2.1.1. Mục đích xây dựng lối sống

Mục đích xây dựng lối sống trong tư tưởng Hồ Chí Minh được thể hiện tập trung ở những vấn đề sau:

Một là, khắc phục dần những yếu tố lạc hậu của lối sống cũ để xây dựng lối sống mới tốt đẹp, phù hợp với điều kiện, hoàn cảnh cụ thể của đất nước.

Hai là, để phát triển toàn diện con người.

2.2.1.2. Chủ thể và đối tượng xây dựng lối sống

Chủ thể xây dựng lối sống là tất cả các cơ quan, tổ chức, cá nhân có chức năng, nhiệm vụ trong công tác xây dựng lối sống. Ở tầm cao nhất, Hồ Chí Minh yêu cầu phát huy vai trò của Đảng, Nhà nước và các đoàn thể quần chúng trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc cũng như việc chống lại các trở lực trong quá trình phát triển. Trong xây dựng lối sống cho học sinh, sinh viên, Hồ Chí Minh đề cao vai trò của nhà trường, của thầy cô giáo.

Đối tượng xây dựng lối sống là thanh thiếu niên, phụ nữ, người cao tuổi, cán bộ, công chức, viên chức, công nhân, nông dân, trí thức, thầy cô giáo và học sinh, sinh viên, bộ đội... Thực hiện lối sống mới trong các lực lượng này không chỉ nhằm tạo ra môi trường văn hóa rộng lớn mà còn phát huy nội lực của dân tộc đưa đất nước đến văn minh, tiến bộ.

Công việc xây dựng lối sống mới có thành công hay không, hiệu quả hay kém hiệu quả phụ thuộc rất nhiều vào sự nhận thức, tinh thần, trách nhiệm cũng như sự chủ động, tích cực của cả chủ thể và đối tượng xây dựng lối sống mới.

2.2.2. Nội dung xây dựng lối sống

- Xây dựng lối sống trong lao động, công việc.
- Xây dựng lối sống trong học tập.
- Xây dựng lối sống trong sinh hoạt, bao gồm: Sinh hoạt cá nhân, sinh hoạt chính trị - xã hội, sinh hoạt văn hóa tinh thần.
- Xây dựng lối sống trong ứng xử, bao gồm: Ứng xử với chính mình, với người khác, với môi trường tự nhiên.

Thực hiện các nội dung xây dựng lối sống theo tư tưởng Hồ Chí Minh là nhằm xây dựng cho nhân dân, nhất là thế hệ trẻ lối sống tích cực trong lao động, học tập; sống có lí tưởng, có đạo đức, có nghị lực, kết hợp hài hòa lối sống tốt đẹp của dân tộc và lối sống văn minh, tiến bộ của nhân loại; sống gọn gàng, ngăn nắp, kỉ luật và tuân thủ pháp luật; sống trung thực, trách nhiệm và nhân ái; bảo vệ môi trường sống.

2.2.3. Biện pháp xây dựng lối sống

Theo Hồ Chí Minh, biện pháp xây dựng lối sống bao gồm:

- Tổ chức tuyên truyền, giải thích và nêu gương về đạo đức, lối sống.
- Phát huy vai trò của giáo dục và đào tạo trong xây dựng lối sống.
- Chú trọng khơi dậy, phát huy ý thức tự tu dưỡng, tự rèn luyện đạo đức, lối sống.
- Phát huy vai trò của pháp luật trong xây dựng lối sống.
- Tổ chức các phong trào thi đua, yêu nước để xây dựng lối sống.
- Xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh.

CHƯƠNG 3

THỰC TRẠNG XÂY DỰNG LỐI SỐNG CHO SINH VIÊN CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC Ở ĐỒNG BẰNG SÔNG CỬU LONG THEO TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VÀ NHỮNG VẤN ĐỀ ĐẶT RA

3.1. THỰC TRẠNG XÂY DỰNG LỐI SỐNG CHO SINH VIÊN CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC Ở ĐỒNG BẰNG SÔNG CỬU LONG THEO TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH

3.1.1. Khái quát về các trường đại học và đặc điểm lối sống của sinh viên các trường đại học ở đồng bằng sông Cửu Long

3.1.1.1. Khái quát về các trường đại học

Ở đồng bằng sông Cửu Long hiện nay có 17 trường đại học (trong đó có 6 trường đại tư thục) được thành lập và đang hoạt động. Các trường đại học ở khu vực này có thể chia thành các nhóm: Nhóm trường đại học công lập trực thuộc các Bộ, nhóm trường đại học công lập trực thuộc Ủy ban nhân dân tỉnh và nhóm trường đại học công lập trực thuộc Đại học Quốc gia Thành phố Hồ Chí Minh và nhóm trường đại học tư thục. Các trường đại học nơi đây đào tạo đa ngành với các trình độ từ đại học đến tiến sĩ. Các trường đại học ở đồng bằng sông Cửu Long dù thuộc nhóm nào, công lập hay tư thục thì trong chiến lược phát triển cũng luôn định hướng vươn lên đạt các chuẩn kiểm định trong và ngoài nước, đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế. Tuy nhiên, chất lượng giáo dục tại các trường đại học ở đồng bằng sông Cửu Long hiện nay còn thấp cả về quy mô sinh viên đến số lượng và trình độ của giảng viên. Điều này đã gây ra khó khăn không nhỏ trong xây dựng lối sống cho sinh viên ở khu vực này.

3.1.1.2. Đặc điểm lối sống của sinh viên các trường đại học ở đồng bằng sông Cửu Long

Theo Niên giám thống kê năm 2023, số lượng sinh viên các trường đại học ở đồng bằng sông Cửu Long là 160.653 sinh viên chiếm tỉ lệ 8,42% so với sinh viên đại học cả nước. Sinh viên các trường đại học ở đồng bằng sông Cửu Long mang đặc điểm chung của sinh viên Việt Nam. Đồng thời, họ cũng mang những đặc trưng riêng của cư dân vùng đồng bằng sông Cửu Long: Yêu quê hương, đất nước; chân chất, thật thà, ngoan hiền, chăm chỉ lao động; hào sảng, vị tha, đôn hậu, hiếu khách, cởi mở, tinh thần tương thân tương ái; bộc trực, nghĩa khí; hòa hợp, thống nhất và có khả năng tiếp biến văn hóa; có khả năng thích nghi nhanh với môi trường sống và linh hoạt trong ứng xử. Mặc dù vậy, vẫn có một thực tế, tư duy, lối sống, nếp sống cũ vẫn còn tồn tại trong một bộ sinh viên dẫn đến tình trạng làm việc, học tập không có kế hoạch, tụt nản, chấp vác, tạm bợ, thiếu tầm nhìn; chưa chấp hành tốt nội quy, quy định nhà trường; thiếu cẩn trọng, té nhị, xuề xòa, nóng nảy, thực dụng; sự nhẹ dạ, cả tin...

3.1.2. Thực trạng xây dựng lối sống cho sinh viên các trường đại học ở khu vực (từ năm 2013 đến 2025)

Một là, thực trạng chủ trương và sự chỉ đạo xây dựng lối sống cho sinh viên các trường đại học. Trên cơ sở chủ trương chung của Đảng, quyết định của Chính phủ, của Bộ Giáo dục và Đào tạo, các tỉnh, thành phố, các trường đã có những chỉ đạo, triển khai xây dựng lối sống cho sinh viên. Đa số các trường đại học ở đồng bằng sông Cửu Long, xem xây dựng lối sống cho sinh viên là nhiệm vụ chính trị quan trọng trong công tác giáo dục và đào tạo, đồng thời, gắn nhiệm vụ này với việc “Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh” góp phần xây dựng nguồn nhân lực có chất lượng, đáp ứng yêu cầu của sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa.

Hai là, thực trạng tổ chức thực hiện xây dựng lối sống cho sinh viên các trường đại học ở đồng bằng sông cửu Long. Trong nội dung này luận án đã phân tích làm rõ xây dựng lối sống trong lao động, trong học tập, trong sinh hoạt, trong ứng xử với những chương trình hành động, phong trào đã được triển khai, tổ chức thực hiện nhằm hình thành và phát triển lối sống tốt đẹp cho sinh viên.

Từ những chủ trương, sự chỉ đạo của các trường và việc tổ chức thực hiện xây dựng lối sống cho sinh viên trên thực tế đã góp phần xây dựng cho sinh viên lối sống yêu nước, tích cực trong lao động, học tập vì một Việt Nam thịnh vượng; xây dựng cho sinh viên lối sống có lí tưởng, niềm tin trong cuộc sống; sống có trách nhiệm với bản thân, với cộng đồng, với môi trường; ứng xử văn minh, thượng tôn pháp luật... Các hoạt động được triển khai ở các trường không chỉ góp phần nâng cao nhận thức của sinh viên trong xây dựng lối sống mà hơn hết các hoạt động này đã thu hút, hiệu triệu sự tham gia của sinh viên với tư cách vừa là đối tượng vừa chủ thể trong việc hiện thực hóa tư tưởng của Hồ Chí Minh, chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách của Nhà nước về xây dựng lối sống. Mặc dù vậy, vẫn còn nhiều hạn chế cần phải khắc phục trong xây dựng lối sống cho sinh viên thời gian tới.

3.2. THÀNH TỰU, HẠN CHẾ VÀ NHỮNG VẤN ĐỀ ĐẶT RA TRONG XÂY DỰNG LỐI SỐNG CHO SINH VIÊN TỪ GÓC NHÌN TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH

3.2.1. Thành tựu và hạn chế trong xây dựng lối sống cho sinh viên các trường đại học ở Đồng bằng sông Cửu Long

3.2.1.1. Thành tựu và nguyên nhân

Các trường đại học ở đồng bằng sông Cửu Long vận dụng sáng tạo tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng lối sống vào xây dựng lối sống cho sinh viên và đạt những thành tựu:

Một là, nhận thức của các chủ thể và đối tượng về mục đích xây dựng lối sống cho sinh viên ngày càng được nâng cao.

Hai là, nội dung xây dựng lối sống cho sinh viên có nhiều tiến bộ.

Ba là, nhiều biện pháp xây dựng lối sống cho sinh viên phát huy hiệu quả tốt.

Những thành tựu trong xây dựng lối sống cho sinh viên các trường đại học ở đồng bằng sông Cửu Long có được là do các nguyên nhân chủ yếu sau:

Một là, Đảng, Nhà nước và các cấp bộ ngành đã chú trọng vấn đề xây dựng lối sống cho sinh viên.

Hai là, các trường đại học ở đồng bằng sông Cửu Long luôn hướng đến nâng cao chất lượng công tác giáo dục và đào tạo vì sự phát triển toàn diện người học.

Ba là, tổ chức Đoàn Thanh niên, Hội Sinh viên các nhà trường đã có sự đổi mới về nội dung, hình thức giáo dục lối sống cho sinh viên.

Bốn là, khát vọng vươn lên đề trưởng thành và phát triển của bản thân sinh viên.

3.2.1.2. Hạn chế và nguyên nhân

Xây dựng lối sống cho sinh viên các trường đại học ở đồng bằng sông Cửu Long hiện nay đã đạt được nhiều thành tựu trên nhiều mặt, tuy nhiên vẫn còn những hạn chế nhất định:

Một là, một số chủ thể và đối tượng chưa nhận thức toàn diện và sâu sắc về mục đích của việc xây dựng lối sống cho sinh viên.

Hai là, nhiều mặt trong nội dung xây dựng lối sống cho sinh viên còn hạn chế.

Ba là, biện pháp xây dựng lối sống cho sinh viên còn thiếu đồng bộ.

Nguyên nhân của những hạn chế trong xây dựng lối sống cho sinh viên là do:

Một là, sự tác động tiêu cực của quá trình toàn cầu hóa và cơ chế thị trường.

Hai là, xây dựng lối sống ở một số trường chưa được quan tâm đầy đủ và thiếu cơ chế phối hợp với gia đình, xã hội.

Ba là, nội dung và biện pháp xây dựng lối sống cho sinh viên chưa đi vào chiều sâu, thực chất.

Bốn là, một bộ phận sinh viên thiếu sự tu dưỡng, rèn luyện đạo đức, lối sống.

3.2.2. Những vấn đề đặt ra trong xây dựng lối sống cho sinh viên các trường đại học ở đồng bằng sông Cửu Long từ góc nhìn tư tưởng Hồ Chí Minh

Từ thực trạng triển khai, thực hiện xây dựng lối sống cho sinh viên; từ những thành tựu và hạn chế trong xây dựng lối sống cho sinh viên các trường đại học ở đồng bằng sông Cửu Long và từ góc nhìn tư tưởng Hồ Chí Minh có thể xác định những vấn đề đặt ra trong xây dựng lối sống cho sinh viên các trường đại học ở đồng bằng sông Cửu Long hiện nay như sau:

Một là, vấn đề nhận thức và năng lực của một bộ phận chủ thể xây dựng lối sống trước yêu cầu mới về xây dựng lối sống tích cực cho sinh viên.

Hai là, vấn đề giữ gìn, phát huy bản sắc lối sống tốt đẹp của địa phương và đất nước trước sự biến đổi giá trị và sự xâm nhập mạnh mẽ của lối sống tiêu cực vào sinh viên.

Ba là, vấn đề xác định nội dung và biện pháp xây dựng lối sống cho sinh viên trước sự thay đổi nhanh chóng của các trào lưu lối sống hiện đại.

Bốn là, vấn đề trách nhiệm của bản thân sinh viên trước yêu cầu ngày càng cao về tự học, tự rèn luyện lối sống lành mạnh.

CHƯƠNG 4

NHỮNG NHÂN TỐ TÁC ĐỘNG, PHƯƠNG HƯỚNG VÀ GIẢI PHÁP XÂY DỰNG LỐI SỐNG CHO SINH VIÊN CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC Ở ĐỒNG BẰNG SÔNG CỬU LONG THEO TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH

4.1. NHỮNG NHÂN TỐ TÁC ĐỘNG ĐẾN XÂY DỰNG LỐI SỐNG SINH VIÊN CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC Ở ĐỒNG BẰNG SÔNG CỬU LONG THỜI GIAN TỚI

Xây dựng lối sống sinh viên các trường đại học ở đồng bằng sông Cửu Long thời gian tới chịu sự tác động của các nhân tố sau:

- Tác động của toàn cầu hóa và kinh tế thị trường.
- Tác động từ các phương tiện truyền thông số, mạng xã hội và các nền tảng trực tuyến.
- Tác động của quá trình đổi mới đất nước và tình hình kinh tế, văn hoá, xã hội của khu vực đồng bằng sông Cửu Long.
- Tác động từ gia đình, nhà trường và xã hội.

4.2. PHƯƠNG HƯỚNG XÂY DỰNG LỐI SỐNG CHO SINH VIÊN CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC Ở ĐỒNG BẰNG SÔNG CỬU LONG THEO TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH

Quán triệt quan điểm, chủ trương của Đảng về xây dựng lối sống và những vấn đề đặt ra từ thực trạng xây dựng lối sống cho sinh viên các trường đại học ở đồng bằng sông Cửu Long hiện nay từ góc nhìn tư tưởng Hồ Chí Minh, nghiên cứu sinh đề xuất các phương hướng sau:

Một là, xây dựng lối sống cho sinh viên theo hướng phát huy lối sống truyền thống tốt đẹp của địa phương và quốc gia.

Hai là, xây dựng lối sống cho sinh viên gắn với mục tiêu xây dựng người trí thức mới.

Ba là, xây dựng lối sống cho sinh viên gắn với xây dựng môi trường giáo dục và môi trường xã hội văn minh, lành mạnh.

4.3. GIẢI PHÁP XÂY DỰNG LỐI SỐNG CHO SINH VIÊN CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC Ở ĐỒNG BẰNG SÔNG CỬU LONG THEO TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH

Để nâng cao hiệu quả xây dựng lối sống cho sinh viên các trường đại học ở đồng bằng sông Cửu Long theo tư tưởng Hồ Chí Minh cần thực hiện đồng bộ các giải pháp sau:

4.3.1. Nâng cao nhận thức và phát huy vai trò của các chủ thể trong xây dựng lối sống cho sinh viên

Nâng cao nhận thức của các chủ thể về tầm quan trọng của việc xây dựng lối sống cho sinh viên là việc làm rất quan trọng bởi xã hội và tư tưởng của con người cũng luôn vận động và phát triển. Thực hiện tốt giải pháp này cần phải:

Một là, tiếp tục nâng cao nhận thức của các chủ thể về tầm quan trọng của việc xây dựng lối sống cho sinh viên.

Hai là, phát huy vai trò của các tổ chức chính trị - xã hội, tổ chức xã hội nghề nghiệp trong xây dựng lối sống sinh viên.

Ba là, kết hợp chặt chẽ giữa gia đình, nhà trường và xã hội

Bốn là, phát huy vai trò nêu gương của các chủ thể và thực hiện nêu gương người tốt, việc tốt.

4.3.2. Tăng cường giáo dục chính trị tư tưởng, đạo đức, pháp luật cho sinh viên theo tư tưởng Hồ Chí Minh

Thực hiện giải pháp này nhằm bồi dưỡng lí tưởng độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội, củng cố niềm tin vào sự lãnh đạo của Đảng, qua đó ngăn chặn biểu hiện phai nhạt lí tưởng, suy thoái về đạo đức, lối sống trong sinh viên. Đồng thời, giúp sinh viên hình thành thế giới quan khoa học, nhân sinh quan cách mạng; nuôi dưỡng phẩm chất trung thực, trách nhiệm, nhân ái; hình thành thói quen “sống và làm việc theo Hiến pháp và pháp luật”, thúc đẩy sinh viên phát triển toàn diện.

Để thực hiện giải pháp này, *trước hết*, phải tăng cường bồi dưỡng lí tưởng yêu nước, tự cường dân tộc, phấn đấu vì độc lập dân tộc và CNXH, đưa đất nước thoát khỏi nghèo nàn lạc hậu; cần tăng cường việc học tập, vận dụng và phát triển chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh để xây dựng thế giới quan khoa học, nhân sinh quan cách mạng, lập trường và bản lĩnh chính trị cho sinh viên; đấu tranh chống những luận điệu sai trái, xuyên tạc của các thế lực thù địch; phát huy giá trị truyền thống của dân tộc, địa phương trong quá trình giao lưu, hội nhập và xây dựng bản sắc văn hóa cho sinh viên vừa mang đặc trưng chung của dân tộc vừa có nét riêng của khu vực này; thực hiện tốt việc nắm bắt dư luận xã hội cũng như giáo dục chính trị tư tưởng, đạo đức thông qua các hoạt động cụ thể, có tính mục tiêu chính trị; thực hiện tốt “Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh” trong nhà trường.

Hai là, xây dựng lối sống lối sống văn minh cho sinh viên - lối sống tuân thủ Hiến pháp và pháp luật. Để xây dựng lối sống tuân thủ pháp luật cho sinh viên, các trường cần thường xuyên tổ chức việc tuyên truyền và phổ biến pháp luật; triển khai học phần Pháp luật đại cương trong tất cả sinh viên một cách nghiêm túc với đội ngũ giảng viên được đào tạo đúng chuyên ngành; có thể xuất bản các ấn phẩm, bài giảng, video pháp luật; kết nối giao lưu với các luật gia hoặc trung tâm pháp lí để sinh viên có điều kiện nâng cao hiểu biết và chấp hành pháp luật; tăng cường bồi dưỡng, nâng cao trình độ, nghiệp vụ cho đội ngũ cán bộ, giảng viên, báo cáo viên, tuyên truyền viên pháp luật; phát huy vai trò xung kích của Đoàn Thanh niên, Hội Sinh viên trong nhà trường; xây dựng động cơ, thái độ đúng đắn, tự giác chấp hành pháp luật của cán bộ, giảng viên và sinh viên.

4.3.3. Xây dựng môi trường sư phạm và môi trường kinh tế - xã hội trong sạch, lành mạnh theo tư tưởng Hồ Chí Minh

Thực hiện tốt giải pháp này nhằm biến nhà trường thành trung tâm nuôi dưỡng nhân cách, đạo đức, lối sống, giúp sinh viên các trường đại học ở đồng bằng sông Cửu Long hấp thụ những giá trị tốt đẹp của dân tộc và giá trị từ tư tưởng Hồ Chí Minh, đồng thời giúp sinh viên có khả năng “miễn dịch” trước các tệ nạn, hủ tục và cám dỗ không tốt từ bên ngoài xã hội.

Việc xây dựng môi trường sư phạm để giáo dục lối sống ở đồng bằng sông Cửu Long có ý nghĩa đặc biệt trong việc giữ gìn và phát triển hệ giá trị văn hóa ở các tỉnh, thành khu vực đồng bằng sông Cửu Long. Do vậy, không chỉ nhà trường mà gia đình và xã hội nơi đây phải trở thành môi trường văn hóa. Trong đó, nhà trường là trung tâm giáo dục và rèn luyện những giá trị tiên bộ về lối sống cho sinh viên.

Cùng với đó, lối sống chỉ hình thành và phát triển trên một nền tảng cơ sở kinh tế - xã hội nhất định và bản chất tốt đẹp của con người sẽ bộc lộ và phát triển trong một môi trường xã hội lành mạnh. Do đó, một môi trường kinh tế - xã hội lành mạnh, năng động sẽ là cơ sở để lối sống có thể nảy nở và phát triển trên nó.

4.3.4. Xây dựng chuẩn mực lối sống cho sinh viên các trường đại học ở đồng bằng sông Cửu Long theo tư tưởng Hồ Chí Minh

Từ việc nghiên cứu tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng lối sống và thực trạng lối sống sinh viên các trường đại học ở đồng bằng sông Cửu Long; căn cứ vào các giá trị lối sống truyền thống của dân tộc; căn cứ vào định hướng của Đảng, Nhà nước về xây dựng đạo đức, lối sống; căn cứ vào những nhân tố tác động đến việc xây dựng lối sống cho sinh viên. Nghiên cứu sinh xác định chuẩn mực lối sống sinh viên các trường đại học ở đồng bằng sông Cửu Long trên các mặt: Lao động, học tập, sinh hoạt và ứng xử. Những chuẩn mực trên vừa thể hiện cái chung vừa đảm bảo cái riêng của sinh viên khu vực đồng bằng sông Cửu Long. Các chuẩn mực được đề xuất đã được tiến hành khảo sát về mức độ phù hợp từ các đối tượng như cán bộ, giảng viên và sinh viên. Kết quả cho thấy hầu hết các chuẩn mực trên được lựa chọn mức độ đồng ý và hoàn toàn đồng ý cao từ 90% trở lên, chỉ có một vài giá trị thấp hơn nhưng không dưới 86%. Do vậy, các chuẩn mực trên cần được thể chế thành các quy định, tiêu chí đánh giá rèn luyện của sinh viên trong nhà trường; tổ chức thành các cuộc vận động để hiện thực hóa lối sống mới trong sinh viên. Đồng thời, định kỳ cập nhật lại các nội dung để phù hợp với đặc điểm tâm lý lứa tuổi và sự phát triển, biến đổi của xã hội.

Trên cơ sở các chuẩn mực lối sống sinh viên các trường đại học ở đồng bằng sông Cửu Long theo tư tưởng Hồ Chí Minh được đề xuất xây dựng, các trường cần đẩy mạnh công tác định hướng xây dựng lối sống cho sinh viên thông qua con đường dạy học chính khóa và các hoạt động ngoại khóa, trải nghiệm thực tiễn. Trong dạy học chính khóa, cần khai thác tốt chức năng

của các môn học trong nhà trường phục vụ công tác xây dựng lối sống, giảng viên cần quán triệt cả “dạy chữ”, “dạy nghề” để “dạy người”; định hướng xây dựng lối sống cho sinh viên thông qua các môn tiềm năng như: Các môn lí luận chính trị, pháp luật đại cương, văn hóa học, đạo đức học, đạo đức nghề nghiệp...; đổi mới nội dung, phương pháp giảng dạy các môn lí luận chính trị trong nhà trường nhất là môn tư tưởng Hồ Chí Minh; quan tâm đầu tư đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ, giảng viên cả về phẩm chất, trình độ, phương pháp sư phạm. Trong các hoạt động ngoại khóa, trải nghiệm thực tiễn, các trường đại học ở đồng bằng sông Cửu Long cần học tập và áp dụng các mô hình hoạt động ngoại khóa, trải nghiệm đã được nhiều trường trên cả nước thực hiện thành công để truyền tải và hình thành thói quen tốt cho sinh viên. Đặc biệt, phát huy tốt hiệu quả các mô hình xây dựng lối sống cho sinh viên như: “Sinh viên 5 tốt”, “Sinh viên tình nguyện phục vụ cộng đồng”, “Mỗi ngày một tin tốt - Mỗi tuần một câu chuyện đẹp”, “Tủ sách Bác Hồ”, “Nhật kí làm theo lời Bác”, “Mỗi ngày một lời Bác dạy”, “Bác Hồ trong trái tim tôi”, “Chi đoàn không có cán bộ, đoàn viên vi phạm kỉ luật”, “Giờ học kiểu mẫu”, Sinh viên sống đẹp”....

4.3.5. Phát huy vai trò của các phương tiện truyền thông, văn hóa văn nghệ, thể dục thể thao trong xây dựng lối sống cho sinh viên theo tư tưởng Hồ Chí Minh

Với điều kiện đặc thù của vùng đồng bằng sông Cửu Long, các chủ thể giáo dục cần *tận dụng và phát huy vai trò của các phương tiện truyền thông, đặc biệt là mạng xã hội và các nền tảng trực tuyến* để truyền tải nội dung, định hình lối sống tốt đẹp cho sinh viên hiện nay. Đây là một kênh hữu ích, hợp xu thế để thu hút sinh viên. Các chủ thể cần xây dựng dữ liệu lớn (Big Data) với nội dung phong phú, hấp dẫn, hợp lứa tuổi, hợp xu hướng để cung cấp thông tin chính xác cho sinh viên về các vấn đề kinh tế, chính trị, văn hóa, xã hội của đất nước, của tỉnh, thành phố và về nhà trường. Đồng thời, các chủ thể cần hướng dẫn sinh viên biết chọn lọc trào lưu tích cực cũng như trang bị kĩ năng nhận diện, đánh giá và lựa chọn những giá trị phù hợp với bản thân và cộng đồng. Các cơ quan chức năng cần kiểm soát nội dung trên không gian mạng nhằm tạo ra môi trường truyền thông lành mạnh, hiện đại để lan tỏa các giá trị sống tích cực, giúp những giá trị này trở nên hấp dẫn và tìm được sự đồng thuận từ cộng đồng xã hội và cộng đồng sinh viên từ đó định hướng giá trị cho xã hội nói chung và sinh viên nói riêng.

Phát huy vai trò của văn hóa văn nghệ sẽ giúp sinh viên nâng cao năng lực thẩm mỹ, giúp đời sống tinh thần của họ trở nên phong phú và cảm thấy có ý nghĩa góp phần nâng cao chất lượng cuộc sống. Với ý nghĩa quan trọng ấy, các trường cần khai thác và sử dụng văn hóa văn nghệ một cách hiệu quả để truyền tải các giá trị về lối sống tốt đẹp đến người học, biến các giá trị khách quan của xã hội thành sự lựa chọn của từng cá nhân sinh viên.

Hoạt động thể dục thể thao có mối quan hệ mật thiết với việc xây dựng lối sống. Thể dục thể thao tạo tiền đề về thể chất để sinh viên có thái độ lao động tốt và lối sống tích cực. Do đó, các chủ thể giáo dục cần nâng cao nhận thức về vai trò chức năng của thể dục thể thao đối với việc hình thành lối sống cho sinh viên. Đồng thời, phát triển phong trào thể dục thể thao trong toàn thể cán bộ, giảng viên và sinh viên nhà trường nhằm khuyến khích hoạt động thể chất, giữ cho cơ thể ở một trạng thái tối ưu và một lối sống lành mạnh.

4.3.6. Phát huy tính năng động, tự giác của sinh viên trong xây dựng lối sống theo tư tưởng Hồ Chí Minh

Thực hiện giải pháp này nhằm mục đích khơi dậy và phát huy tính chủ động, tự giác, sáng tạo của sinh viên trong quá trình hình thành và phát triển lối sống tích cực, lành mạnh và phù hợp. Qua đó, bồi dưỡng bản lĩnh chính trị, đạo đức, lối sống đẹp, ý chí và khát vọng vươn lên cho sinh viên đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững của khu vực đồng bằng sông Cửu Long và Kỷ nguyên vươn mình của dân tộc Việt Nam. Do vậy, trong quá trình xây dựng lối sống cho sinh viên cần kết hợp ba quá trình: Giáo dục, tự giáo dục và giáo dục lại. Trong quá trình tự giáo dục, sinh viên phải có ý thức xây dựng cho mình một lối sống lành mạnh, tích cực trên cơ sở kế thừa lối sống tốt đẹp của dân tộc và tiếp thu lối sống tiến bộ của nhân loại; tích cực học tập gương “người tốt, việc tốt” nhất là tấm gương Hồ Chí Minh về lối sống và tránh lối sống tiêu cực, lạc hậu. Đồng thời, thường xuyên kiểm tra nhận thức, hành vi của mình trong mọi hoạt động và kiên quyết sửa chữa khuyết điểm để không ngừng tự hoàn thiện nhân cách.

Trong quá trình hình thành ý thức và hành vi tự giác trong học tập và rèn luyện cho sinh viên, nhà trường và gia đình cũng phải hướng dẫn sinh viên xây dựng kế hoạch học tập, rèn luyện và nghiêm túc thực hiện kế hoạch đề ra; coi trọng phương pháp tự phê bình và phê bình. Đặc biệt, các chủ thể giáo dục phải thực hiện tốt công tác định hướng, khích lệ và xây dựng động cơ tự học, tự rèn luyện đúng đắn cho sinh viên. Cùng với đó, các chủ thể phải quan tâm đến việc hiện đại hóa các thư viện, thành lập các câu lạc bộ học thuật, câu lạc bộ sở thích, các sân chơi thể thao; liên kết vùng, liên kết trường nhằm tạo môi trường rộng lớn cho việc phát triển đạo đức, lối sống, trí tuệ cho sinh viên nhưng cũng phải chú trọng xây dựng cộng đồng thu nhỏ là tập thể lớp, chi đoàn, chi hội trong sạch, vững mạnh. Trong cộng đồng này, cần tăng cường hơn nữa công tác tự quản, phát huy mạnh mẽ ý thức dân chủ, tập thể, khoan dung, nhân ái, thẳng thắn, cạnh tranh lành mạnh để cá nhân và cộng đồng ngày càng phát triển.

Để khuyến khích tính năng động, sáng tạo trong sinh viên, nhà trường cần thường xuyên đổi mới công tác kiểm tra, đánh giá năng lực và phẩm chất của sinh viên. Đồng thời, thực hành kích thích hành vi của sinh viên qua việc biểu dương, khen thưởng kịp thời để cái mới, cái tiến bộ được nuôi

duỡng, phát triển; cái xấu, cái lạc hậu, thấp hèn bị phê phán và dần mất đi góp phần xây dựng môi trường sống trong sạch, lành mạnh.

Các giải pháp xây dựng lối sống cho sinh viên các trường đại học ở đồng bằng sông Cửu Long theo tư tưởng Hồ Chí Minh được đề xuất có mối liên hệ chặt chẽ với nhau. Mỗi giải pháp là một mắt xích quan trọng góp phần tạo nên hiệu quả trong xây dựng lối sống cho sinh viên. Việc tổ chức thực hiện đồng bộ, linh hoạt các giải pháp xây dựng lối sống cho sinh viên các trường đại học ở đồng bằng sông Cửu Long theo tư tưởng Hồ Chí Minh góp phần xây dựng thế hệ sinh viên “vững bản sắc, giàu khát vọng, kiến tạo tương lai, xây dựng đất nước”, đáp ứng tốt yêu cầu của sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước.

KẾT LUẬN

Nghiên cứu đề tài “Xây dựng lối sống cho sinh viên các trường đại học ở đồng bằng sông Cửu Long hiện nay theo tư tưởng Hồ Chí Minh”, luận án rút ra một số kết luận cơ bản sau:

Tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng lối sống là hệ thống quan điểm toàn diện về mục đích, chủ thể, đối tượng, nội dung và biện pháp xây dựng lối sống, tạo thành một thể thống nhất nhằm xây dựng lối sống tích cực, tiến bộ cho con người Việt Nam. Do vậy, việc nghiên cứu tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng lối sống và vận dụng tư tưởng của Người vào xây dựng lối sống cho thế hệ trẻ hiện nay là điều rất cần thiết, đặc biệt là các trường đại học - nơi đào tạo ra những cán bộ, trí thức tương lai của dân tộc. Việc xây dựng lối sống cho sinh viên theo tư tưởng Hồ Chí Minh chính là quá trình các chủ thể sử dụng tổng thể các cách thức phù hợp trong việc tổ chức thực hiện xây dựng lối sống cho sinh viên trên cơ sở nhận thức đầy đủ và vận dụng sáng tạo tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng lối sống nhằm xây dựng và phát triển ở sinh viên lối sống tốt đẹp, phù hợp với các chuẩn mực của nhà trường, gia đình và xã hội.

Hệ thống quan điểm Hồ Chí Minh về xây dựng lối sống được thể hiện phong phú và sâu sắc trên các phương diện của hoạt động sống và phương thức tiên hành hoạt động sống của con người. Hệ thống quan điểm Hồ Chí Minh về xây dựng lối sống có giá trị lí luận và thực tiễn sâu sắc góp phần phát triển lối sống truyền thống của dân tộc lên tầm cao mới, khắc phục được những hạn chế về lối sống của người Việt Nam trong xã hội cũ và trở thành nền tảng tư tưởng, kim chỉ nam cho Đảng Cộng sản Việt Nam lãnh đạo xây dựng lối sống văn hóa ở Việt Nam. Đặc biệt, tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng lối sống còn góp phần tạo ra động lực cho sự nghiệp giải phóng dân tộc và xây dựng chủ nghĩa xã hội, khắc phục tình trạng xuống cấp về đạo đức, lối sống hiện nay, đồng thời là khung lí thuyết quan trọng trong nghiên cứu và vận dụng vào thực tiễn xây dựng lối sống ở Việt Nam nói chung và các địa phương, nhà trường, học viện nói riêng.

Thực trạng xây dựng lối sống cho sinh viên giai đoạn 2013 đến năm 2025 tại các trường đại học ở đồng bằng sông Cửu Long cho thấy: Việc xây dựng lối sống cho sinh viên được Đảng, Nhà nước, đoàn thể trong và ngoài trường quan tâm thực hiện; nội dung, phương pháp xây dựng lối sống cho sinh viên được cải tiến và có sự đa dạng nên đa số sinh viên có thái độ và biểu hiện ngày càng tốt hơn trong hoạt động lao động, học tập, sinh hoạt, ứng xử. Bên cạnh những biểu hiện tích cực, vẫn còn một bộ phận sinh viên có lối sống tiêu cực như: Lười biếng trong lao động, học tập; sống hời hợt, buông thả; tiếp thu thiếu chọn lọc văn hóa từ bên ngoài; coi thường pháp luật; ích kỉ, thờ ơ, vô cảm; thiếu trung thực, trách nhiệm với bản thân, gia đình và cộng đồng;... Những hạn chế ấy bắt nguồn từ sự tác động của quá

trình toàn cầu hóa, cơ chế thị trường; nhận thức của một bộ phận chủ thể giáo dục chưa toàn diện; nội dung, biện pháp xây dựng lối sống còn mang tính hình thức, thiếu chiều sâu và do một bộ phận sinh viên còn thiếu ý thức trong rèn luyện lối sống. Điều đó đặt ra các vấn đề cần giải quyết: nhận thức và năng lực của một bộ phận chủ thể xây dựng lối sống còn hạn chế trước yêu cầu mới về xây dựng lối sống tích cực cho sinh viên; giữ gìn, phát huy bản sắc lối sống tốt đẹp của địa phương và đất nước trước sự xâm nhập mạnh mẽ của lối sống tiêu cực; vấn đề xác định nội dung và biện pháp xây dựng lối sống cho sinh viên trước sự thay đổi nhanh chóng của các trào lưu lối sống hiện đại; vấn đề trách nhiệm của bản thân sinh viên trước yêu cầu ngày càng cao về tự học, tự rèn luyện lối sống lành mạnh.

Xây dựng lối sống cho sinh viên các trường đại học ở đồng bằng sông Cửu Long hiện nay theo tư tưởng Hồ Chí Minh là một quá trình phức tạp bởi nó luôn chịu sự tác động của các nhân tố như: Toàn cầu hóa và kinh tế thị trường; phương tiện truyền thông số, mạng xã hội và các nền tảng trực tuyến; thành tựu qua gần 40 năm đổi mới đất nước và tình hình kinh tế, văn hóa, xã hội của khu vực; gia đình, nhà trường và xã hội. Mỗi nhân tố có sự tác động khác nhau đến xây dựng lối sống cho sinh viên trên cả hai mặt tích cực lẫn tiêu cực, cơ hội lẫn thách thức. Điều đó yêu cầu các chủ thể cần nhận thức một cách đúng đắn các nhân tố tác động và có sự phối hợp với nhau để nâng cao hiệu quả xây dựng lối sống cho sinh viên theo tư tưởng Hồ Chí Minh.

Để xây dựng lối sống cho sinh viên các trường đại học ở đồng bằng sông Cửu Long hiện nay theo tư tưởng Hồ Chí Minh thành công cần quán triệt các phương hướng cơ bản như: Kết hợp chặt chẽ lối sống truyền thống tốt đẹp của địa phương và của quốc gia trong quá trình giáo dục sinh viên; gắn xây dựng lối sống cho sinh viên với mục tiêu xây dựng người trí thức hiện nay và phải xây dựng môi trường giáo dục lối sống và môi trường xã hội văn minh, lành mạnh để lối sống tích cực, lành mạnh được phát triển. Đồng thời, thực hiện đồng bộ các giải pháp sau: Nâng cao nhận thức và phát huy vai trò của các chủ thể trong công tác xây dựng lối sống cho sinh viên; tăng cường công tác giáo dục chính trị tư tưởng, đạo đức, pháp luật cho sinh viên theo tư tưởng Hồ Chí Minh; xây dựng môi trường sư phạm và môi trường kinh tế xã hội trong sạch, lành mạnh theo tư tưởng Hồ Chí Minh; xây dựng chuẩn mực lối sống cho sinh viên các trường đại học ở đồng bằng sông Cửu Long theo tư tưởng Hồ Chí Minh; phát huy vai trò của phương tiện truyền thông, văn hóa văn nghệ, thể dục thể thao trong xây dựng lối sống sinh viên theo tư tưởng Hồ Chí Minh; phát huy tính năng động, tự giác của sinh viên các trường đại học ở đồng bằng sông Cửu Long trong xây dựng lối sống theo tư tưởng Hồ Chí Minh.

Xây dựng lối sống cho sinh viên theo tư tưởng Hồ Chí Minh là nhiệm vụ chính trị quan trọng không chỉ của các chủ thể trong nhà trường mà còn là nhiệm vụ của toàn xã hội và bản thân của mỗi sinh viên. Do vậy, để xây

dựng lối sống cho sinh viên các trường đại học ở đồng bằng sông Cửu Long theo tư tưởng Hồ Chí Minh đạt hiệu quả cần có sự chung tay của các chủ thể và khơi dậy được ý thức, trách nhiệm của sinh viên trên cơ sở hiểu đúng và sâu sắc tư tưởng Hồ Chí Minh.

Kết quả nghiên cứu của đề tài luận án mới chỉ là bước đầu để nghiên cứu sinh tiếp tục nghiên cứu xây dựng lối sống cho sinh viên ở các trường đại học, cao đẳng khu vực đồng bằng sông Cửu Long cũng như việc xây dựng lối sống cho thanh niên, sinh viên ở khu vực Nam bộ theo tư tưởng Hồ Chí Minh trong thời gian tới. Với kết quả nghiên cứu của đề tài luận án hi vọng sẽ giúp ích cho các cấp, bộ, ngành, đoàn thể liên quan trong công tác xây dựng và giáo dục lối sống cho thanh niên, sinh viên hiện nay.

DANH MỤC CÁC CÔNG TRÌNH CỦA TÁC GIẢ ĐÃ CÔNG BỐ LIÊN QUAN ĐẾN LUẬN ÁN

1. Ta Van Sang (2022), “Ho Chi Minh's philosophy on the way to behave with human”. *European Journal of Law and Political Sciences*, no 2-3, p.33-36.
2. Tạ Văn Sang (2023), “Xây dựng lối sống tích cực cho sinh viên các trường đại học, cao đẳng ở An Giang hiện nay theo tư tưởng Hồ Chí Minh”, *Tạp chí Nghiên cứu Hồ Chí Minh*, số chuyên đề, tr.123-130.
3. Ta Van Sang (2023), “The role of Political theory subjects in developing personality, morality, and lifestyle for students at Universities and Colleges in VietNam today”, *17th International Conference on Socio-economic and Environmental Issues in Development*, Finance publishing house, p.2324-2334.
4. Tạ Văn Sang (2024), “Tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng lối sống - Nội dung và giá trị”, *Tạp chí Lý luận chính trị và Truyền thông*, số chuyên đề 2-2024, tr.39-42.
5. Tạ Văn Sang (2024), “Tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng lối sống theo pháp luật - Vận dụng cho sinh viên các trường đại học ở đồng bằng sông Cửu Long hiện nay”, *Tạp chí Quản lý nhà nước*, số ngày: 22/11/2024.
6. Tạ Văn Sang (2025), “Vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh trong xây dựng lối sống mới cho sinh viên các trường đại học ở đồng bằng sông Cửu Long hiện nay”, *Tạp chí Lý luận chính trị*, số ngày: 07/01/2025.